ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ 96

ਬਨਾਮ

ਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਾਰੇ

(2014 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1213)

21 ਮਾਰਚ, 2018

[ਐਨ. ਵੀ. ਰਮਾਣਾ ਅਤੇ ਐਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ, ਜੇਜੇ.]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860:

ਧਾਰਾ 302/34 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੋ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਬਰੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ: ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਜਦੋਂ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦਾ ਸਬੂਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ - ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ

1. ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਨੇ ਘਟਨਾ ਦਾ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 (ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ। ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੀਡਬਲਯੂ. 2 ਅਤੇ 3 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਹੈ, ਪਰ ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਨੇ ਉਸਦੇ ਸੰਸਕਰਣ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। [ਪੈਰਾ 10] [100- ਈ-ਜੀ]

2. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਦੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 161, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.. ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕਾਰਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ

ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਦੁਆਰਾ ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਰੌਲਾ ਨਾ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨ ਸਨ। ਇਹ ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਦਾ ਸਬੂਤ ਖੁਦ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 11] [100- ਐੱਚ; 101- ਏ-ਸੀ]

3. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਪੀਡਬਲਯੂ3 ਦਾ ਆਚਰਣ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵੈਧ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ, ਪੀਡਬਲਯੂ. 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸੱਚੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 12] [101- ਡੀ]

4. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ. 1, 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ. 2 ਅਤੇ 3 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ.1 - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਪੀਡਬਲਯੂ. 1, 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਪੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 14] [101- ਜੀ-ਐੱਚ]

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2014 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1213

2005 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2622 ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ 06.04.2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਵੀ. ਵੀ. ਵੀ. ਪੱਟਾਭੀਰਾਮ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਬੀ. ਪੀ. ਗੁਪਤਾ, (ਏ.ਸੀ.), ਕੇ. ਐਸ. ਰਾਣਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਾਣਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2007 ਨੂੰ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੁਆਰਾ 2005 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2622

ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2003 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਨੰਬਰ 1090 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

2. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 25-3-1993 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਹੀਪਾਲ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ3) ਇੱਕ ਮੱਝਾਂ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਤੇਜ ਪਾਲ, ਰਾਮ ਸਵਰੂਪ ਅਤੇ ਧਰਮਿੰਦਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ2) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਦੋਸ਼ੀ (ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਇੱਕ ਉਪਨਾਮ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਗੰਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਅਤੇ ਮਹੀਪਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਦੇ ਹੋਏ ਉਸ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਓਮ ਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਗੋਲੀ ਖੁੰਝ ਗਈ ਪਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਗੋਲੀ ਮਹੀਪਾਲ ਨੂੰ ਲੱਗੀ। ਨਵੀਨ ਨੇ ਮਹੀਪਾਲ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਤਮਾਂਚਾ ਦੇ ਬੱਟ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਧਰਮਿੰਦਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ2) ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, ਨਰੇਸ਼ (ਪੀਡਬਲਯੂ1) ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ ਮਹੀਪਾਲ ਨੂੰ ਬਾਬੂਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਮਹੀਪਾਲ ਨੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਾਬ ਨਾ ਝੱਲਦਿਆਂ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ।

3. ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਰ.ਕੇ. ਚੌਧਰੀ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.6) ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ, ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ (ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਕਾ-3) ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸਾਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲਿਬੜੀ ਮਿੱਟੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਮੁਖਤਿਆਰ ਨੂੰ 29.3.1993 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬਚਰੋਟਾ ਨੇੜੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ 315 ਬੋਰ ਦਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਕਾਰਤੂਸ (ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਕੇ.13) ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 8 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1993 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਓਮਲ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਤਮੰਚਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਓਮਪਾਲ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ 14.4.1993 ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3) ਦਾ ਬਿਆਨ 24.4.1993 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਹਾਪੁੜ ਨੇ ਕੇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 302, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮੁਖਤਿਆਰ ਵਿਰੁੱਧ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

4. ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਨਰੇਸ਼ ਪਾਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ1) ਅਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਧਰਮਿੰਦਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ2) ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ3), ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਮੁਖਤਿਆਰ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਪੁੜ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਸ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਹੀਪਾਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ1) ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ. 4- ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ.5

ਡਾ. ਹਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਅਗਰਵਾਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਹੀਪਾਲ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ. 6 ਐਸ.ਆਈ. ਆਰ.ਕੇ. ਚੌਧਰੀ-ਆਈ.ਓ. ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7- ਪਲਟੂ ਰਾਮ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰਸਮੀ ਗਵਾਹ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302, 34, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ 5,000/- ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਰ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ।

5. ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਰਾਹੀਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

6. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

7. ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦੋ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ 2 ਅਤੇ 3 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

8. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

9. ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1-ਨਰੇਸ਼ ਪਾਲ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2-ਧਰਮੇਂਦਰ, ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3-ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੜੀ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਛਾਂਟਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

10. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਨੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਧਰਮਿੰਦਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ2) ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜੋ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਹਾਪੁੜ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਇੱਥੇ ਪੀੜਤ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ। ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੀਡਬਲਯੂ. 2 ਅਤੇ 3 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੇਜ ਪਾਲ ਅਤੇ ਰਾਮ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ, ਪਰ ਧਰਮਿੰਦਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ2) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਨੇ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ।

11. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ2 (ਧਰਮਿੰਦਰ) ਜਿਸਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 161, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.. ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕਾਰਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਦੁਆਰਾ ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੀਆਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਸਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨ ਸਨ, ਅਤੇ ਨਰੇਸ਼ ਪਾਲ ਦੇ ਘਰ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਰੌਲਾ ਨਾ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਣ ਦਾ ਉਸਦਾ ਆਚਰਣ, ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਦਾ ਸਬੂਤ ਖੁਦ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

12. ਅਸੀਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪੀਡਬਲਯੂ3-ਪਤਨੀ ਦੇ ਆਚਰਣ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ

ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ3 ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪੀਡਬਲਯੂ. 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਸਲੀ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

13. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਾਮੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੀਡਬਲਯੂ4 (ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਘਟਨਾ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਜਾਕਰ (ਜਿਸਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ) ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਦੇ ਸੁਣਿਆ, ਪਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਜਾਕਰ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪੀਡਬਲਯੂ4 ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਉਸਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

14. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ. 1, 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ. 2 ਅਤੇ 3 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਕਾਰਿਆ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ.1-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਪੀਡਬਲਯੂ. 1, 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਬਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਕ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਡੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

15. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ